

Medžella ( Osmanski građanski zakonik)

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 18 | Nivo: Pravni fakultet

Medžella (u prevodu: knjiga zakonskih odredbi) predstavlja osmanski građanski zakonik za čije nastajanje od 1869. do 1876. je ponajviše zaslužan tadašnji osmanski konzul u Parizu, Ahmed Dževedet Paša. Ovaj kodeks zakona predstavlja prvi pokušaj kodifikacije imovinsko-pravnih odnosa islamskog prava (šerijata). Zakonik, koji se sastoji od 16 knjiga, primarno se oslanja na učenja i interpretacije hanefijske pravne škole. Medžella ponajviše obuhvata krivičnopravne, stvarne, osobne i procesnopravne propise te se ne obazire na naslijedno i porodično pravo. Medžella je od 1870. godine počinjala stupati na snagu u različitim dijelovima carstva kroz sultanove odredbe tj kanune, fermane i hatišerife, osim u Egiptu gdje je došlo do upotrebe francuskog građanskog zakona (Code civile) prevedenog na arapski jezik.

Medželle i ahkjami šerije (Otomanski građanski zakon)

#### NASTANAK

Reforme pravnog sistema Osmanskog carstva počele su još 3. novembra 1839. godine, proglašenjem i stupanjem na snagu Hatišerifa od Gulhane kao osmanske povelje sloboda, čime je i zvanično počeo period tanzimat. Te reforme su većinom predstavljale recepciju prava koje je poticalo iz Europe. Nakon Krimskog rata, u kome se Osmansko carstvo uz pomoć Francuske i Velike Britanije uspješno suprostavilo Rusiji, povećali su se trgovачki odnosi sa europskim zemljama, te je time došlo i do povećanja pravnih procesa na zajedničkim sudovima (Mehâkim-i Muhtelita) koji su vođeni prema propisima trgovinskog zakona iz 1950. godine. Negativan uzrok povećanih odnosa tj. povećanja pravnih konflikata leži u činjenici da su zajednički sudovi bili preopterećeni te nisu mogli obavljati svoje pravne poslove na način kao što je to predviđeno, pogotovo zbog činjenice da se izjava nemuslimana pred šerijatskim sudom tj. prema šerijatskom pravu nije prihvatala ukoliko je bila upućena protiv muslimana. Kao rješenje ovog problema predlagao se prevod francuskog građanskog zakona (Code civile/ Code Napoleon). Ipak, prijedlog je odbačen, pogotovo iz razloga što ga je prezirala Islamska zajednica tj. Ulema. Time se osmanska vlada odlučila za stvaranje imovinskopravnih propisa islamskog prava (Fiqh al-Mu'amalat-Pravna nauka o međuljudskim odnosima), te je trebalo doći do stvaranja „Metn-i Metîn“ zakonika, pisanog „jednostavnim tj. razumljivim jezikom“, do čijeg nastanka nije došlo zbog lošeg odabira komisijskih radnika, koji su trebali stvoriti zakonik, te lošeg rada istih.

30. novembra 1867. godine Mehmed Emin Ali Paša, koji je nosio titulu velikog vezira i predstavljao uglednog državnog službenika, uz potporu osmanskog ministra trgovine Mehmed Kabuli Paše i francuskog ambasadora u Istanbulu, šalje memorandum sultanu Abdulazizu u kojem mu kao rješenje za nastale probleme nudi pokušaj recepcije francuskog građanskog zakonika. Svoje tvrdnje iskazane u memorandumu je oslanjao na stanje u Egiptu, gdje je Code civile preveden na arapski jezik te uspješno stupio na snagu. Radi promatranja prijedloga uspostavljena je posebna komisija koja je odbila isti. Nakon toga je došlo do stvaranja Cemiyet-i İlmiye tzv. "zajednice naučnika" sastavljene od Seyyid Halila, Seyfeddina, Seyyid Ahmed Hulusia, Seyyid Ahmed Hilmija, Mehmed Emina und Ibn Âbidinzâde Alâeddina koja je pod vodstvom Ahmed Cevdet Paše počela sa radom i stvaranjem Osmanskog građanskog zakona - Medželle.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----**

[www.maturskiradovi.net](http://www.maturskiradovi.net)

**MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL:** [maturskiradovi.net@gmail.com](mailto:maturskiradovi.net@gmail.com)